

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-IV
SANO4: Upanishad & Gita

Day and Date: Wednesday, 24/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 दशोपनिषद यामध्ये किती उपनिषदांचा समावेश होतो?
अ) दहा ब) बारा क) तेरा ड) सतरा
- 2 'गुरूजवळ बसून ज्ञान ग्रहण करणे' ही संकल्पना कशाशी संबंधित आहे?
अ) उपनिषद ब) ऋग्वेद क) ब्राम्हण ग्रंथ ड) आरण्यके
- 3 प्रश्न उपनिषद कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे?
अ) यजुर्वेद ब) ऋग्वेद क) सामवेद ड) अथर्ववेद
- 4 ईशोपनिषद हे उपनिषद कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे?
अ) अथर्ववेद ब) ऋग्वेद क) सामवेद ड) यजुर्वेद
- 5 ब्रह्मसुत्रांची निर्मिती कोणी केलीखाली ते ओळखा ?
अ) बादरायण ब) कालिदास क) वाल्मीकी ड) जैमिनी
- 6 हृषीकेश हे नाव गीतेत कोणासाठी योजले आहे.
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- 7 श्रीकृष्ण कोणत्या वंशातील पुरुष होता?
अ) भरत ब) वृष्णी क) आर्य ड) पांडव
- 8 कुरुक्षेत्रावर घडणाऱ्या घटनांचा इतिवृत्तान्त धृतराष्ट्राला कोण सांगत होते?
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- 9 खालील पैकी कोणत्या अध्यायात श्रीकृष्ण आणि अर्जुन यांचा संवाद आहे?
अ) दुसऱ्या ब) तिसऱ्या क) दोन्हीही ड) एकाही नाही
- 10 गीतेचा उपदेश ऐकताना अर्जुन 'वार्ष्णेय' असे कोणास संबोधतो?
अ) स्वतःला ब) श्रीकृष्णाला क) ऋषीमुनीला ड) संजयाला
- 11 कर्म न करण्यापेक्षा कर्म करणे हेआहे.
अ) श्रेष्ठ ब) इष्ट क) अनिष्ट ड) प्रसिद्ध

- 12 स्वधर्मनिधन
- अ) जयः ब) पराजयः क) श्रेयः ड) प्रेयः
- 13 'यद्यदाचरति..... लोकस्तदनुवर्तते' हा श्लोक गीतेच्या कोणत्या अध्यायातील आहे ?
- अ) पहिल्या ब) दुसऱ्या क) तिसऱ्या ड) चौथ्या
- 14 रजोगुणसमुद्भवः.....
- अ) कामः ब) क्रोधः क) उभौ ड) यज्ञः
- 15 अत्रात् भवन्ति
- अ) जीवानि ब) भूतानि क) उभौ ड) धर्मनि

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 प्रस्थानत्रयी
- 2 नास्तिक दर्शने
- 3 अर्जुनाची विशेषणे
- 4 योगनिष्ठा

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 कृष्ण अर्जुनाला युद्धासाठी कसे प्रोत्साहित करतो ते लिहा?
- 2 कर्मयोगाचे स्वरूप थोडक्यात सांगा.
- 3 मनुष्यास जबरदस्तीने पाप प्रवृत्त कोण करते? या अर्जुनाच्या प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा.
- 4 कर्म करण्यामुळे होणारा लाभ व कर्म न करण्यामुळे होणारी हानी याविषयी थोडक्यात लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतीय दर्शनशास्त्रावर निबंध लिहा?
- 2 गीतेच्या तिसऱ्या अध्यायाचा सारांश लिहा?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-IV
SANO4: Upanishad & Gita

Day and Date: Wednesday, 24/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 दशोपनिषद यामध्ये किती उपनिषदांचा समावेश होतो?

अ) दहा ब) बारा क) तेरा ड) सतरा

Option 1

2 'गुरूजवळ बसून ज्ञान ग्रहण करणे' ही संकल्पना कशाशी संबंधित आहे?

अ) उपनिषद ब) ऋग्वेद क) ब्राम्हण ग्रंथ ड) आरण्यके

Option 1

3 प्रश्न उपनिषद कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे?

अ) यजुर्वेद ब) ऋग्वेद क) सामवेद ड) अथर्ववेद

Option 4

4 ईशोपनिषद हे उपनिषद कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे?

अ) अथर्ववेद ब) ऋग्वेद क) सामवेद ड) यजुर्वेद

- 5 Option 3
ब्रह्मसुत्रांची निर्मिती कोणी केलीखाली ते ओळखा ?
अ) बादरायण ब) कालिदास क) वाल्मीकी ड) जैमिनी
- 6 Option 1
हृषीकेश हे नाव गीतेत कोणासाठी योजले आहे.
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- 7 Option 3
श्रीकृष्ण कोणत्या वंशातील पुरुष होता?
अ) भरत ब) वृष्णी क) आर्य ड) पांडव
- 8 Option 2
कुरुक्षेत्रावर घडणाऱ्या घटनांचा इतिवृत्तान्त धृतराष्ट्राला कोण सांगत होते?
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- 9 Option 4
खालील पैकी कोणत्या अध्यायात श्रीकृष्ण आणि अर्जुन यांचा संवाद आहे?
अ) दुसऱ्या ब) तिसऱ्या क) दोन्हीही ड) एकाही नाही
- 10 Option 3
गीतेचा उपदेश ऐकताना अर्जुन 'वाष्पेय' असे कोणास संबोधतो?
अ) स्वतःला ब) श्रीकृष्णाला क) ऋषीमुनीला ड) संजयाला
- 11 Option 2
कर्म न करण्यापेक्षा कर्म करणे हेआहे.
अ) श्रेष्ठ ब) इष्ट क) अनिष्ट ड) प्रसिद्ध
- 12 Option 1
स्वधर्म निधनं
अ) जयः ब) पराजयः क) श्रेयः ड) प्रेयः
- 13 Option 3
'यद्यदाचरति..... लोकस्तदनुवर्तते' हा श्लोक गीतेच्या कोणत्या अध्यायातील आहे ?
अ) पहिल्या ब) दुसऱ्या क) तिसऱ्या ड) चौथ्या
- 14 Option 3
रजोगुणसमुद्भवः.....
अ) कामः ब) क्रोधः क) उभौ ड) यज्ञः
- 15 Option 3
अत्रात् भवन्ति
अ) जीवानि ब) भूतानि क) उभौ ड) धर्माणि

Option 2
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 प्रस्थानत्रयी
Ans:
- 2 नास्तिक दर्शने
Ans:
- 3 अर्जुनाची विशेषणे
Ans:

4 योगनिष्ठा

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 कृष्ण अर्जुनाला युद्धासाठी कसे प्रोत्साहित करतो ते लिहा?

Ans:

2 कर्मयोगाचे स्वरूप थोडक्यात सांगा.

Ans:

3 मनुष्यास जबरदस्तीने पाप प्रवृत्त कोण करते? या अर्जुनाच्या प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा.

Ans:

4 कर्म करण्यामुळे होणारा लाभ व कर्म न करण्यामुळे होणारी हानी याविषयी थोडक्यात लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारतीय दर्शनशास्त्रावर निबंध लिहा?

Ans:

2 गीतेच्या तिसऱ्या अध्यायाचा सारांश लिहा?

Ans:
